

Barron püspök a Tízparancsolatról és a siralmas figyelemkoncentrációról



Szerző: Szerk. (2022-01-13)

1 / 6 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/barron-puspok-a-tizparancsolatrol-es-a-siralmas-figyelemkoncentraciorol/> internetes címről származik. A cikket 2022-05-22 dátummal egy médiamissziós lelkiületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Most, amikor még az újévi fogadalmainknak van itt az ideje, gondolkodjunk el a következőkön.

Szeretem a régi filmeket. Az elmúlt hónapokban megnéztem (vagy újra megnéztem) egy csomó Alfred Hitchcock thrillert, néhány ütődött vígjátékot a harmincas és negyvenes évekből, meg egy pár klasszikus horrorfilmet. A múlt héten pedig, három estémet rászánva, végignéztem a Tízparancsolat 1956-os, Charlton Heston-féle, 3 óra 40 perces (igen, jól látták!) változatát. Gyönyörködtem a még mindig csodaszép színekben, a szebbnél szebb ruhákban, a csodálatosan giccses és hamis Shakespeare-dialógusokban és a színészi játékban, amely, hogy úgy mondjam, annyira rossz, hogy az már jó.

De ami különösen meghökkentett, az a film pusztán hossza. Mivel tudom, hogy a nézőktől meglehetősen feszült figyelmet igénylő alkotás, meglepett, hogy milyen nagy népszerűségnek örvendett. Akár a kor legsikeresebb filmjének is nevezhetjük. Az inflációt is beszámítva, becslések szerint nagyjából kétmilliárd dollárnyi bevételt hozott. Elgondolkodtam azon, hogy vajon a mai mozilátogatóknak lenne-e annyi türelmük, hogy egy, a Tízparancsolathoz hasonló film ma is ilyen népszerűsége tegyen szert. Azt hiszem, a kérdésben benne rejlik a válasz.

Az ijesztő hosszúság és a népszerűség kombinációja eszembe juttatott több más

Szerző: Szerk. (2022-01-13)

2 / 6 oldal | © Katolikus.ma

kultúrtörténeti példát is. A 19. században Charles Dickens regényei annyira keresettek voltak, hogy a londoniak hosszú sorokban várakoztak a sorozatban megjelenő fejezetekre. Pedig lássuk be: Dickens regényeiben nem sok minden *történik*. Ezzel azt akarom mondani, hogy nagyon kevés dolog robban fel, a földönkívüliek nem özönlik el a Földet, nincsenek csattanós egysorosok, amelyeket a hősök mondanának, mielőtt szétlőnék a rosszfiúkat. Legtöbbször hosszadalmas beszélgetésekből állnak ezek a regények, amelyeket lenyűgöző és furcsa szereplők folytatnak egymással.

Lényegében ugyanezt mondhatjuk el Dosztojevszkij regényeiről és elbeszéléseiről is. Bár *A Karamazov testvérek* cselekményének középpontjában tényleg egy gyilkosság és egy rendőrségi nyomozás áll, a híres regény túlnyomó részében Dosztojevszkij szereplői szalonokban üdögélnek, és oldalakon keresztül politikai, kulturális és vallási kérdésekről beszélgetnek.

Ugyanebben az időszakban Abraham Lincoln és Stephen Douglas hosszú viták sorát folytatta az amerikai rabszolgaság kínos kérdéséről. Minden alkalommal órákon át beszéltek, mégpedig intellektuálisan igen magas szinten. Ha nem hiszik, keressék meg ezeket a szövegeket az interneten. Hallgatóságuk nem a kulturális elitből vagy politikai filozófiát hallgató egyetemistákból állt, hanem egyszerű illinois-i farmerekből, akik ott álldogáltak a sárban, és teljes figyelemmel

Szerző: Szerk. (2022-01-13)

3 / 6 oldal | © Katolikus.ma

hegyezték a fülüket, hogy hallják a szónokok kihangosítás nélküli szavait. El tudják képzelni, hogy ma egy amerikai sokaság hasonlóan hosszú ideig álldogáljon és hallgasson közpolitikáról szóló bonyolult előadásokat? És ha már itt tartunk, el tudnák képzelni, hogy akármelyik amerikai politikus hajlandó vagy képes lenne olyan hosszan és mélységben szónokolni, mint Lincoln? A kérdések ismét magukban hordják a választ.

Miért tekintek itt most vissza egy másik kor kommunikációs módozataira és stílusaira? Azért, mert vele szemben a mieink olyan szegényesnek, lepusztultnak tűnnek! Persze, értem én, hogy mik a közösségi média értékei, és magam is szívesen használom evangelizációs munkámban, de ugyanakkor nagyon is tudatában vagyok annak, hogy mennyire lecsökkentette azt az időtartamot, ameddig képesek vagyunk figyelni, ameddig képesek vagyunk bonyolultabb beszélgetésekre, valódi előrehaladásra az igazság felé. A Facebook, az Instagram, a YouTube és különösen a Twitter a villanásszerű, harsány főcímekre specializálódott, elsősorban a félrevezető címekre, az ellenfél álláspontjának leegyszerűsített jellemzésére, érvek helyett szólamokra és rosszindulatú retorikára építenek. Elég, ha belepillantanak bármelyik ilyen oldal kommentjeibe, és rögtön látni fogják, mire gondolok.

A közösségi média egyik kedvenc technikája az, hogy valakinek az érveléséből

Szerző: Szerk. (2022-01-13)

4 / 6 oldal | © Katolikus.ma

kiragad egy mondatot vagy akár egyetlen szót, kiszakítja a szöveggörnyezetből, a lehető legrosszabb értelmezést adja neki, majd aztán ráönti felháborodását az egész internetre. Minden legyen gyors, könnyen emészthető, könnyen érthető és fekete-fehér - mert kattintásokat kell szereznünk az oldalunknak, és ebben a világban az erősebb kutya győz.

Ami aggaszt engem, az az, hogy egy teljes nemzedék nőtt fel, amelyet ez a kommunikációs mód kondicionált, és ezért nagyrészt képtelen arra, hogy elegendő figyelmé és türelmé legyen bonyolult és összetett kérdések intelligens kezeléséhez. Ezt egyébként akkoriban vettem észre, amikor csaknem húsz éven át oktattam a szemináriumban. E két évtized alatt egyre nehezebbé vált rávenni a diákjaimat, hogy elolvassanak mondjuk száz oldalt Szent Ágoston Vallomásaiból vagy Platón Államából. Különösen az utóbbi években ezt mondták: "Atya, én egyszerűen nem tudok ennyi ideig koncentrálni". Nos, a Lincoln-Douglas vitákon résztvevő hallgatók tudtak, ahogyan Dickens olvasói is, és képesek voltak még azok is, akik vagy 60 évvel ezelőtt végigülték a *Tízparancsolatot*.

Hogy mégse ilyen szomorú hangulatban fejezzük be elmélkedésünket, engedjék meg, hogy felhívjam a figyelmüket valamire, amit én a remény valódi jelének tartok. Mostanában, éppen az elmúlt néhány évben elindult egy trend a hosszú formátumú podcastok irányába, amelyek a fiatalok nagy tömegeit vonzzák. Az

Szerző: Szerk. (2022-01-13)

5 / 6 oldal | © Katolikus.ma

ország egyik legnépszerűbb műsorának házigazdája, Joe Rogan több mint három órán keresztül beszélget vendégeivel, és milliós nézettséget ér el. Tavaly két podcastban is szerepeltem Jordan Petersonnal, mindkettő több mint két órán át tartott, és elég magas szintű diskurzusokat jelentettek. Az első nem egészen egymillió megtekintést ért el, a három héttel ezelőtt megjelent második megtekintéseinek a száma pedig már meghaladta az ötszázat.

Talán fordulóponthoz érkeztünk. Talán már belefáradtak a fiatalok a gyalázkodó szövegekbe és a felszínes ál-intellektualizmusba. Bátorítom ezt a tendenciát, és ezért arra szeretném kérni mindannyiukat, hogy sokkal kevesebbet használják a közösségi médiát – és talán vegyék kezükbe *A Karamazov testvéreket*.

Írta: Robert Barron püspök

Fordította: Solymosi Judit

Forrás: Aleteia

Szerző: Szerk. (2022-01-13)

6 / 6 oldal | © Katolikus.ma